

I Norge er det svært sjelden at ulykker og katastrofer krever mange menneskeliv. Det som skjedde på Utøya i sommer utpeker seg som et absolutt unntak i vår historie. Vi har aldri sett noe liknende.

Vi besto prøven

Mange av våre medborgere har opplevd traumer som det vil ta lang tid å bearbeide og hele. Mange av våre kolleger gjør allerede – og vil i lang tid fremover – gjøre det de kan for å hjelpe og støtte de som trenger hjelp. Vårt ønske er at alle de som opplevde dette nært på skal komme tilbake til de gode dagene, til livet og til gleden.

Som profesjon besto vi prøven. Det er selvsagt ingen som har trent på en situasjon som denne, fordi det var så mye verre enn vi kunne forestille oss. Det vi erfarte er imidlertid at vi er godt forberedt på katastrofer med mange skadede. De skadede måtte hentes, de som overlevde uten fysiske skader måtte tas vare på. Sykehusene i området mobiliserte raskt ekstra bemanning og var klare til handling. Psykiatrisk krisehjelp ble umiddelbart etablert og fastleger stilte opp og er allerede i gang med oppfølging av de berørte.

Alt dette fungerte. Vi håper alle at noe liknende aldri noensinne vil skje igjen. Vi vet samtidig at ulykker og naturkatastrofer vil komme. Vi vet at det som skal til for å takle slike situasjoner er velorganiserte tjenester, grundig planlegging, oppdaterte prosedyrer, riktig bemanning, faglig riktig sammensatte team som samarbeider tett og bra og som har god ledelse. Sist, men ikke minst, må vi ha regelmessige øvelser. Dette er essensen i denne typen krisehåndtering.

Terrorhandlingene førte til unntakstilstand og store påkjenninger også for de som var på jobb de nærmeste døgnene etter tragedien. De som ble faglig involvert vil i ukene fremover ha forskjellige behov for bearbeiding av inntrykkene og opplevelsene.

Legeforeningen har tatt utgangspunkt i at alle involverte har mottatt tilbud om debriefing gjennom arbeidsgiver. Behovet for spesiell debriefing kan likevel være større enn vanlig denne gangen. Legeforeningens landsdekkende lege- og kollegastøtteordning er beredt til å hjelpe hvis det er behov for annen oppfølging enn det helsetjenesten og arbeidsgiver tilbyr.

Når det har gått noe mere tid, er det viktig at de av våre kolleger som bidro med sin uvurderlige innsats i denne opprørende og vanskelige situasjonen, får fortalt om sine opplevelser. Deres erfaringer må bli en del av vårt kollektive erfaringsgrunnlag. Det må tas med i de videre planene rundt organisering, bemanning og arbeidstid slik at denne kompetansen ikke på noe tidspunkt settes på spill for oppnåelse av kortsiktige mål i en presset hverdag. Vi må lytte til erfaringene, og det må legges til rette for regelmessige øvelser på alle nivåer.

Slik kan vi som yrkesgruppe også i fremtiden føle oss trygge på at vi takler uventede og overveldende situasjoner. Så lenge vi er trygge på dette, kan befolkningen være trygge på oss.

Hege Gjessing
hege.gjessing@legeforeningen.no
president